

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 246/04-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 23. novembra 2004 predbežne prerokoval sťažnosť PharmDr. I. G., bytom M., vo veci porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Martin a Krajský súd Žilina, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť PharmDr. I. G. o d m i e t a ako podanú zjavne neoprávnenou osobou.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. októbra 2004 doručená sťažnosť PharmDr. I. G., bytom M., (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) v konaní vedenom na Okresnom súde Martin

(ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. P 18/84, pričom za porušiteľa svojho základného práva označila sťažovateľka aj Krajský súd v Žiline (ďalej len „krajský súd“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplynulo, že sťažovateľka podala na okresnom súde 1. septembra 1997 návrh na zvýšenie výživného na jej vtedy maloletého syna T. G., nar. 24. marca 1983, zvereného do jej výchovy a o tomto návrhu do dnešného dňa nebolo rozhodnuté (zo spisu vyplynulo, že okresný súd vo veci rozhodol 12. októbra 1999 a krajský súd tento rozsudok 21. februára 2000 zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie). V súčasnosti je syn sťažovateľky plnoletý, navštevuje vysokú školu a sťažovateľku jeho výživné neúmerne zaťažuje a aj jej syn trpí psychicky, lebo po materiálnej stránke sa nemôže vyrovnáť svojim spolužiakom. Sťažovateľka preto žiada od ústavného súdu vysloviť nález, že boli porušené ňou označené práva, navrhuje prikázať okresnému súdu a krajskému súdu konať bez zbytočných prietáhov a dožaduje sa priznania primeraného finančného zadost'učinenia 200 000 Sk z dôvodu jej finančnej ujmy a finančnej ujmy jej syna.

Z dôvodu nepriaznivých sociálnych pomerov požaduje o ustanovenie advokáta v konaní pred ústavným súdom a žiada, aby sa jej meno a priezvisko nezverejňovalo, ale bolo nahradené iniciálkami.

II.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia sťažnosti vo veciach, na ktorých prerokovanie ústavný súd nemá právomoc, sťažnosti, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné sťažnosti alebo

sťažnosti podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj sťažnosti podané oneskorene môže ústavný súd odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Rovnako môže ústavný súd odmietnuť sťažnosť aj vtedy, ak je zjavne neopodstatnená.

Čo sa týka oprávnenej osoby na podanie sťažnosti ústavný súd už pri svojej rozhodovacej činnosti vyslovil, že domáhať sa ochrany základných práv na súde môže fyzická osoba alebo právnická osoba, ak ide o ochranu jej základných práv. Namietat' porušenie práv inej osoby môže iba zákonný zástupca takej osoby. Zákonný zástupca v takom prípade môže namietat' porušenie práv, dokiaľ zákonné zastúpenie trvá, ak to nie je v rozpore s účelom zastúpenia (II. ÚS 4/96).

V konaní okresného súdu sp. zn. P 18/84 a krajského súdu sp. zn. 8 Co 492/00 išlo o konanie vyvolané na základe návrhu sťažovateľky na zvýšenie výživného pre jej vtedy maloletého syna M., to znamená, že predmetom namietaného konania okresného súdu a krajského súdu bolo určenie výživného pre syna sťažovateľky, ktorého z dôvodu jeho maloletosti v konaní zastupoval kolízny opatrovník, a to Okresný úrad v Martine.

Ústavný súd už pri svojej rozhodovacej činnosti vyslovil (II. ÚS 126/04), že ak účastníkom konania o určenie výživného zo strany jedného z rodičov je maloletý, je maloletý zastúpený kolíznym opatrovníkom napriek tomu, že dieťa je vo výchove jedného z rodičov, a tento je oprávnený podať sťažnosť na porušenie základných práv maloletých v konaní o starostlivosti o maloletých. Ústavný súd v tejto súvislosti dodáva, že to platí aj vtedy, ak jeden z rodičov podal návrh na zvýšenie výživného pre maloleté dieťa, ktoré v tomto konaní tiež z dôvodu možných stretov záujmov zastupuje kolízny opatrovník. Právna neistota vo veci (zvýšenia) výživného sa týka predovšetkým maloletého a domáhať sa jej odstránenia musí kolízny opatrovník maloletého. Ústavný súd týmto nespochybňuje záujem rodiča, v ktorého starostlivosti sa maloletý nachádza, o čo najlepšie uspokojovanie jeho potrieb aj zo strany druhého rodiča. So zohľadnením typu (druhu) konania, postavenia kolízneho opatrovníka a rodičov v konaní o zvýšení výživného ústavný súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

V nadväznosti na toto rozhodnutie bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľky.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. novembra 2004